

Zundertse Regelgeving

Wetstechnische informatie

Rubriek:	Maatschappelijke Zorg en Welzijn
Naam regeling:	Nota Subsidiebeleid, sturen op effecten en doelen
Citeertitel:	Nota subsidiebeleid, sturen op effecten en doelen

Wettelijke grondslag	
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Datum vaststelling	29 september 2011
Kenmerk voorstel	2011/13149
Datum publicatie	5 oktober 2011
Bron publicatie	De Zundertse Bode
Datum inwerkingtreding	6 oktober 2011
Datum melding arrondissementsparket	
Bijzonderheden	Het beleid treedt in werking 1 dag na publicatie en werkt terug tot 1 oktober 2011

Nota subsidiebeleid

Sturen op effecten en doelen

Colofon

Uitgave

Gemeente Zundert

Datum inwerkingtreding 1-10-2011

Gemeente Zundert

Markt 1

4881 CN Zundert

Postbus 10.001

4880 CA Zundert

T 076 – 599 56 00

F 076 – 566 56 66

E gemeente@zundert.nl

I www.zundert.nl

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel en plaats van de nota subsidiebeleid	4
1.3 Algemene uitgangspunten en achtergronden	6
1.4 Betrokkenheid organisaties	7
2. SCHETS VAN HET HUIDIGE BELEID	8
2.1 Modern subsidiebeleid: noodzakelijke verbeteringen	8
2.2 Beeld van huidige subsidieverlening	10
3. ONTWIKKELINGEN	12
3.1 Wet maatschappelijke ondersteuning	12
3.2 Welzijn Nieuwe Stijl	13
3.3 Heroverweging rollen overheid/burger	14
4. NIEUW SUBSIDIEBELEID	15
4.1 Uitgangspunten	15
4.2 Doelstellingen nieuw beleid	22
4.3 Beleidskader: maatschappelijk effecten en beleidsdoelstellingen	22
4.4 Meetbare beleidsdoelstellingen	27
5. NIEUWE ALGEMENE SUBSIDIEVERORDENING	28
6. INVOERING NIEUW BELEID	31
BIJLAGE 1: UITWERKING BELEIDSREGELS	33

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren is een aantal ontwikkelingen zichtbaar die van belang zijn voor subsidieverlening door gemeenten. Het gaat dan om inhoudelijke ontwikkelingen, zoals de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Daaruit ontstaat de landelijke trend om subsidiebeleid meer in samenhang te brengen rondom thema's als sociale samenhang, participatie en zelfredzaamheid.

Maar het gaat ook om ontwikkelingen die van invloed zijn op de rol van de lokale overheid in relatie tot het maatschappelijk veld. Voor het subsidiebeleid leidt dat tot de wens om duidelijker te sturen op effecten en resultaten. Niet het in stand houden van organisaties is het doel, maar het subsidiëren van activiteiten die bijdragen aan deze effecten en resultaten. De relatie tussen lokale overheid en maatschappelijke organisaties krijgt daarbij een ander karakter, waarbij het minder vanzelfsprekend wordt dat de overheid alle problemen kan oplossen. Ook in het coalitieprogramma en de Programmabegroting 2011 klinkt een ontwikkeling naar meer eigen verantwoordelijkheid van maatschappelijke organisaties en burgers door.

Naast genoemde ontwikkelingen leidt de afname van de gemeentelijke middelen tot noodzakelijke bezuiniging op subsidieverstrekking, waardoor ook om die reden een herbezinning van het Zundertse subsidiebeleid op zijn plaats is.

Momenteel worden veel subsidies in de gemeente Zundert verstrekt op basis van 'historie' en is in veel gevallen niet meer te herleiden waarom er voor bepaalde activiteiten wel en andere geen subsidie wordt verstrekt. Een samenhangend beleidskader ontbreekt hierbij. Ook is het lastig te achterhalen waar de hoogte van het subsidiebedrag op is gebaseerd. Het ontbreekt aan heldere kaders en sturing. De hierboven gesignaleerde ontwikkelingen zijn aanleiding om het subsidiebeleid te herijken.

1.2 Doel en plaats van de nota subsidiebeleid

Subsidiebeleid is geen doel op zich, maar een instrument om door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen te bereiken. Die beleidsdoelstellingen zijn veelal opgenomen in beleidsnota's op deelterreinen, in de programmabegroting of in het coalitieprogramma.

De basis voor het nieuwe subsidiebeleid wordt gevormd door deze nota en de Algemene Subsidieverordening gemeente Zundert 2011. Hierbij geeft de nota subsidiebeleid vooral een antwoord op wat we willen subsidiëren.

Het accent in deze nota ligt dan ook vooral op de « wat » vraag en minder op de « hoe » vraag. De Algemene Subsidieverordening gaat vooral over de vraag hoe we dat gaan doen.

De financiële vertaling van het beleid is te vinden in het jaarlijks vast te stellen subsidieprogramma. Daarin staat concreet welke organisatie hoeveel subsidie krijgt. Daarbij is het van belang om tegelijk de relatie te leggen met de te subsidiëren activiteiten en de doelstellingen die daarmee bereikt moeten worden. De Programmabegroting biedt hiervoor jaarlijks het financiële kader. Binnen dat kader worden jaarlijks met een afzonderlijk raadsbesluit de maximale subsidievolumes vastgesteld die voor de uitvoering van het beleid beschikbaar zijn. Dit wordt aangeduid met de term subsidieplafonds.

Een nota subsidiebeleid geeft een kader voor de activiteiten die op grond van subsidieverstrekking moeten bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Vaak is de werking van een dergelijke nota meerjarig en gekoppeld aan een coalitieprogramma. Deze nota heeft vooralsnog betrekking op de periode tot en met 2014. In deze periode staan tegelijkertijd bezuinigingen op subsidies op stapel. De concrete invulling hiervan hoort niet in deze subsidienota maar zal worden meegenomen bij het vaststellen van de subsidieplafonds bij de Programmabegroting en het opstellen van het jaarlijkse subsidieprogramma.

De wettelijke grondslag voor subsidieverstrekking is te vinden in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarin wordt ook het begrip subsidie nader uitgelegd. Subsidie is, volgens de definitie zoals die in artikel 4:21 van de Awb is opgenomen, 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en diensten'.

Dat betekent concreet dat het verstrekken van subsidie niet zomaar het overmaken van geld betreft en dat een aanvrager niet zonder meer 'recht' heeft op subsidie: er zal aan bepaalde voorwaarden moeten worden voldaan om voor bepaalde activiteiten geld te krijgen en wat die voorwaarden betreft heeft de gemeente veel beleidsvrijheid.

Subsidie moet altijd zijn gekoppeld aan bepaalde activiteiten op basis van door de raad vastgesteld beleid. Het zonder meer overmaken van geld, is juridisch niet correct.

Bij het verstrekken van subsidie gaat het altijd om financiële middelen: het tegen niet kostendekkende tarieven beschikbaar stellen van materialen, velden of zalen is juridisch gezien geen vorm van subsidie. Deze vorm van ondersteuning via 'verkapte subsidie' is derhalve buiten het bereik van deze nota gebleven. In een later stadium zal hierover in het kader van onder meer de harmonisering van tarieven aanvullend beleid worden geformuleerd.

1.3 Algemene uitgangspunten en achtergronden

Voor de inrichting van het nieuwe subsidiebeleid is een aantal algemene uitgangspunten en achtergronden van belang:

- De ontwikkeling naar modern subsidiebeleid dat meer sturend dan volgend is.
- De maatschappelijke ontwikkelingen zoals hierboven zijn aangegeven, waarbij het gaat om herdefiniëring van de rol van overheid en maatschappelijk veld en thema's als zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid; dat vraagt om nieuwe accenten in het beleid
- De inhoudelijke ontwikkelingen zoals hierboven zijn benoemd; deze leiden tot de roep om meer samenhang in het beleid.
- De tendens om te komen tot enerzijds meer transparantie en zakelijkheid en anderzijds tot vereenvoudiging waar mogelijk.
- Tot slot: De praktijk van de huidige subsidieverlening; een nieuw beleid dat meer sturend is en andere accenten legt leidt immers tot (financiële) gevolgen voor de gesubsidieerde organisaties; dat vraagt om zorgvuldigheid en waar nodig om een overgangstermijn.

In het vervolg van deze nota zullen deze uitgangspunten en achtergronden nader worden uitgewerkt.

Behalve deze algemene uitgangspunten en achtergronden zijn van belang de uitgangspunten die het college op 14 april 2009 voor de herijking van het subsidiebeleid heeft vastgesteld. Het betreft de volgende uitgangspunten:

- 1: subsidiëring van activiteiten;
- 2: meer sturen op prestatienormen;
- 3: relatie tussen gemeentelijk beleid en subsidiëring van instellingen;
- 4: vereenvoudiging van de systematiek;
- 5: betere controle op naleving van de subsidievoorwaarden;
- 6: subsidiestelsel moet voldoende flexibel zijn voor onvoorziene activiteiten;
- 7: subsidiestelsel moet ruimte bieden voor belonen van extra prestaties;
- 8: subsidiëring moet geen automatisme zijn;
- 9: accent op bepaalde doelgroepen.

Deze uitgangspunten worden meegenomen in ons nieuwe subsidiebeleid.

1.4 Consultatie

Voor de totstandkoming van deze nota heeft het college een traject gevolgd waarbij betrokkenen op verschillende manieren worden geconsulteerd.

Voor de gesubsidieerde organisaties wordt een informatiebijeenkomst gehouden op 24 mei 2011. Daarnaast is er gelegenheid om via de reguliere inspraakprocedure, die loopt van 18 mei tot 30 juni 2011, een zienswijze kenbaar te maken. De resultaten hiervan worden in deze nota meegenomen.

2. Schets van het huidige beleid

2.1 Modern subsidiebeleid: sturend in plaats van volgend

De praktijk in veel gemeenten leert dat subsidiebeleid vaak 'volgend' is ten opzichte van tal van initiatieven vanuit de bevolking. Subsidieaanvragen zijn uitgangspunt voor de subsidieverstrekking; de rol van de gemeente is daarmee vaak reactief in plaats van proactief.

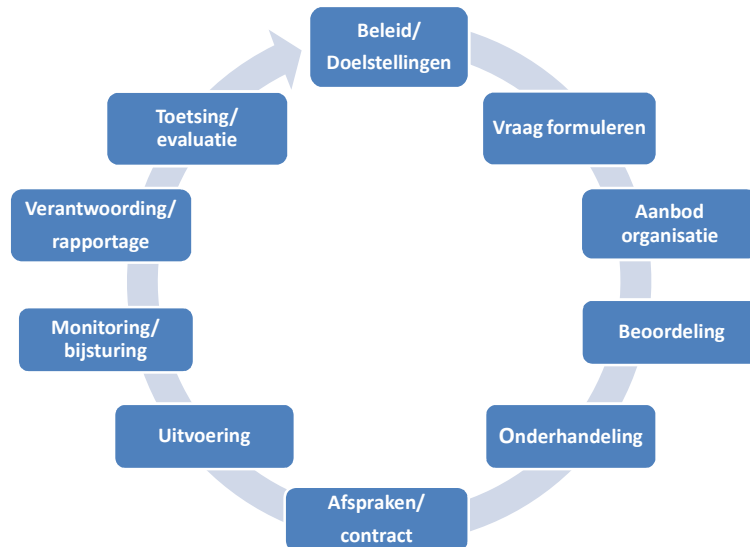
Modern subsidiebeleid vraagt om meer regie van de gemeente. Die regie krijgt vorm door subsidieverstrekking meer in te richten op basis van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Dat betekent dat de gemeente op een andere manier dan tot nu toe invulling gaat geven aan het subsidiebeleid. Op basis van vooraf bepaalde keuzes en prioriteiten en subsidievoorwaarden. Dat geldt vooral voor professionele organisaties en subsidies van € 50.000 of hoger. In die gevallen zal worden uitgegaan van een "programma van eisen". Bij vrijwilligersorganisaties zal deze regievoering op individueel organisatieniveau beperkt zijn. Vooral omdat er sprake is van lagere subsidiebedragen (maximaal enkele duizenden euro's) waardoor de kosten van regievoering snel hoger komen te liggen dan de hoogte van de subsidie. Op dat moment komt de doelmatigheid van de subsidieverstrekking in het gedrang.

Een methodiek om modern subsidiebeleid vorm te geven is beleidsgestuurde contractfinanciering. Te bereiken maatschappelijke effecten, de daaraan gekoppelde gemeentelijke beleidsdoelstellingen en prestaties van gesubsidieerde organisaties worden in deze methodiek met elkaar in verband gebracht. Daarbij is er sprake van een meer zakelijke sturingsrelatie tussen de gemeente als opdrachtgever en de gesubsidieerde organisatie als opdrachtnemer.

Beleidsgestuurde contractfinanciering kent een aantal stappen die in een cyclus (vergelijkbaar met de P&C-cyclus) met elkaar verbonden zijn. Hieronder is dit modelmatig weergegeven.

Beleidsgestuurde contractfinanciering

Met de toepassing van het concept wordt bereikt dat gemeentelijk beleid en de regie op de uitvoering ervan gericht worden op effectieve en efficiënte sturing op maatschappelijke doelen. Daarbij staan twee kernelementen centraal:

Beleidsgestuurd

Kern van de systematiek is dat dat wat je doet of wat instellingen doen direct in verband moet worden gebracht met beleid dat door de gemeenteraad is vastgesteld. De doeltreffendheid van subsidieverlening kan dus ook op die wijze worden getoetst.

Contractfinanciering

Dit begrip geeft de zakelijke, wederzijdse en afrekenbare relatie aan tussen gemeente en maatschappelijke organisatie.

Het model wordt gebruikt als denkkader voor de vormgeving van ons nieuwe beleid.

Op basis van een quickscan, afgeleid van de stappen in de cyclus, kan worden bepaald in welke mate de huidige subsidieverstrekking aan de uitgangspunten van modern subsidiebeleid voldoet.

2.2 Beeld van de huidige subsidieverlening

De basis voor de huidige subsidieverlening door de gemeente is de Algemene subsidieverordening gemeente Zundert 2009. Beleidsmatig uitgangspunt voor het huidige beleid is de verordening welzijnssubsidies zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 1998, waarbij er in de afgelopen jaren verschillende aanpassingen zijn geweest in de bijzondere subsidieverordening, zoals vastgesteld in 2002, waarop de toekenning van subsidies aan de afzonderlijke instellingen gebaseerd wordt.

Op basis van het totale overzicht van subsidies 2010 is vast te stellen dat de gemeente in dat jaar 115 subsidies heeft verstrekt voor een totaalbedrag van € 1.865.928. Subsidies worden verstrekt voor de volgende genoemde categorieën: binnensport, buitensport, muziekgezelschappen, cultuur, jeugd- en jongerenwerk, zorg, sociaal-cultureel werk, belangenbehartiging, burgerparticipatie, natuurbescherming, jeugdcarrousel. Daarnaast worden voor verschillende beleidsterreinen budgetsubsidies en waarderingssubsidies verstrekt.

Bij bijna 80% van het aantal subsidies gaat het om subsidies die kleiner zijn dan € 5.000. In totaal gaat het hierbij om 4% van het totale subsidievolume. Anderzijds heeft meer dan 85% van het subsidievolume betrekking op slechts 7 subsidiebeschikkingen (6% van het totaal aantal). In de tabel hieronder is dit verder weergegeven.

Overzicht subsidies 2010						
omvang	aantal		Bedrag			
	<i>totaal</i>	<i>percentage</i>	<i>Totaal</i>	<i>percentage</i>		
0-< 2.500	78	68%	€	40.051		2%
2.500-5.000	13	11%	€	44.353		2%
5.000-50.000	17	15%	€	205.250		11%
> 50.000	7	6%	€	1.576.274		85%
	115	100%	€	1.865.928		100%

Bij de huidige subsidieverlening wordt nog weinig relatie gelegd met het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. De huidige subsidieverlening kenmerkt zich door inputsturing. Subsidienormen zijn bijvoorbeeld gebaseerd op een percentage van de huisvestingskosten en/of van de personeelskosten. Daarmee wordt niet gestuurd op activiteiten. Ook subsidiebeschikkingen laten te weinig sturing op gemeentelijke beleidsdoelstellingen en concrete activiteiten zien.

Om dit beeld wat te nuanceren: er gaat er uiteraard veel goed met onze subsidiemiddelen. Vele vrijwilligers zijn actief en betrokken en dragen bij aan een sociale en levendige gemeente.

Subsidie ondersteunt hen daarbij. Daarnaast zijn een aantal professionele organisaties actief. Maar modern subsidiebeleid vraagt om een duidelijker relatie van al deze activiteiten met de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

3. Ontwikkelingen

3.1. Wet maatschappelijke ondersteuning

Met name het gedachtegoed van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vraagt om een herbezinning van het subsidiebeleid. Thema's als participatie, betrokkenheid en zelfwerkzaamheid, die we ook terugvinden in onze eigen beleidsdocumenten, zoals de Programmabegroting, zijn daarbij leidend. Doel is dat iedereen naar eigen vermogen kan meedoen in de samenleving. Belangrijk uitgangspunt in de Wmo is de versterking van de verantwoordelijkheid van de burger en diens omgeving. De overheid zal daarbij meer dan voorheen het uiteindelijke vangnet zijn als burgers niet meer in staat zijn om de regie over het eigen leven te voeren. Voorliggende voorzieningen moeten daarbij als eerste worden benut en voorkomen moet worden dat onnodig een beroep wordt gedaan op relatief dure individuele voorzieningen. Algemene voorzieningen in de directe leefomgeving en aansluiten bij de sociale verbanden zijn van belang voor de leefbaarheid in de dorpen. Daarbij wordt er ook van uitgegaan dat de lokale gemeenschap zelf zaken moet organiseren en realiseren.

Om een heldere verbinding met de prestatievelden van de Wmo te leggen, zullen te subsidiëren activiteiten in het nieuwe subsidiebeleid daarmee in relatie worden gebracht. Het gaat om de volgende prestatievelden:

1. Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
7. Het verlenen van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en ondersteuning bij huiselijk geweld.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

3.2 Welzijn Nieuwe Stijl

Welzijn Nieuwe Stijl is een project van het ministerie van VWS en de VNG gericht op de doorontwikkeling van de Wmo. Belangrijk onderdeel daarbij is de (sturings)relatie tussen gemeenten en de maatschappelijke organisaties. Daarbij gaat het in de kern om de wijze waarop gemeenten afspraken maken met de uitvoerende instellingen over de realisatie van beleidsdoelen. Het gemeentebestuur stuurt en geeft aan welke maatschappelijk effecten van belang zijn en welke doelen zij daarbij wil bereiken. Signalen van maatschappelijke organisaties zijn daarbij van belang. De organisatie houdt zich bezig met de vraag hoe dit doel het best gerealiseerd kan worden en welke activiteiten en diensten ze daarvoor inzet. Gemeenten sturen dus door aan te geven 'wat' moet worden bereikt; de aanbieders houden zich bezig met 'hoe' dit doel het best gerealiseerd kan worden. Dit principe sluit nauw aan bij het denkkader van beleidsgestuurde contractfinanciering zoals we dat hierboven hebben toegelicht. Ook in het coalitieprogramma vinden we aanknopingspunten voor deze lijn. Daarin staat dat de gemeente beleidsdoelen formuleert in termen van maatschappelijke effecten en niet in termen van producten.

3.3 Heroverweging rollen overheid/burger

Mede ingegeven door de ongunstige financiële ontwikkelingen is landelijk een tendens zichtbaar waarbij meer dan voorheen een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid en de zelfwerkzaamheid van burgers en het maatschappelijk veld; de overheid is er niet meer om voor alle problemen met oplossingen (en met geld) te komen. Eerst zal gezocht moeten worden naar andere mogelijkheden en voorliggende voorzieningen. Pas als blijkt dat die mogelijkheden er niet zijn kan subsidieverstrekking aan orde zijn.

3.4 Gemeentelijke beleidsdoelstellingen

In het coalitieprogramma en in de Programmabegroting 2011 vinden we aanknopingspunten die passen in de hiervoor benoemde ontwikkelingen. Zo wordt in de Programmabegroting aangegeven dat in het kader van subsidieverlening verenigingen en instellingen zich meer zelf moeten bedruipen. Het coalitieprogramma stelt dat subsidies afhankelijk worden gesteld van de bijdrage en prestaties die worden geleverd aan de gemeenschap en dat gebruikers daarbij een eigen verantwoordelijkheid dragen. Ook wordt aangegeven dat de gemeente niet meer vanzelfsprekend de belangrijkste partij is om problemen op te lossen. Maatschappelijke organisaties spelen hierbij een steeds belangrijker rol.

Dit veranderende karakter van de relatie tussen lokale overheid en maatschappelijke organisaties zien we tevens in het vastgestelde accommodatieplan, waarbij er wordt gedacht in termen van slimme en samenhangende clusters van activiteiten die elkaar versterken.

Naast zelfwerkzaamheid worden bijdragen aan sociale samenhang en participatie als belangrijke kernthema's gezien. Een belangrijke basis daarvoor ligt niet alleen binnen de prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning, maar we zien ze ook als beleidmatige "kapstok" opgenomen in onze eigen beleidsdocumenten zoals in de Programmabegroting.

In deze beleidsdocumenten wordt tevens duidelijk accent gelegd op de ontplooiing van onze jongeren. Daarnaast komt het belang van de culturele en toeristische aantrekkingskracht van onze gemeente als belangrijk kernthema naar voren, gezien de relatie met mogelijke ontwikkelingen van onze lokale economie.

Ook het huidige coalitieakkoord onderschrijft bovenstaande kernthema's ten volle met o.a. "vitale kernen" en "lokale economie" als belangrijke speerpunten.

4 Nieuw subsidiebeleid

4.1 Uitgangspunten

4.1.1 Relatie met beleidsdoelstellingen; sturen op prestaties

Gemeentelijk beleid is de basis voor subsidieverstrekking: zonder beleid geen subsidie. Meer dan voorheen wil de gemeente een duidelijke relatie leggen tussen gemeentelijke beleidsdoelstellingen en prestaties van gesubsidieerde organisaties. Daarbij gaan we uit van het model van Beleidsgestuurde contractfinanciering. De activiteiten moeten bijdragen aan het behalen van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Als er geen duidelijke relatie te leggen is tussen prestaties en gemeentelijk beleid dan leidt dat tot beëindiging, via afbouw, van de subsidie.

Subsidieverlening zal worden gericht op concrete prestaties. Dat betekent dat in subsidiebeschikkingen daarover afspraken worden gemaakt die als uitgangspunt dienen voor de verantwoording en subsidievaststelling.

Bij professionele instellingen en organisaties die meer dan € 5.000 subsidie ontvangen, wordt ingezet op het scherp (SMART) formuleren van de te realiseren doelen, prestaties, de resultaten, de effecten en de kosten van de activiteit.

Te subsidiëren activiteiten worden ingedeeld in beleidsmatige thema's die gekoppeld worden aan te realiseren maatschappelijke effecten. Daarbij wordt tevens verbinding gezocht met de prestatievelden van de Wmo.

4.1.2 Waardering voor vrijwilligerswerk

De lokale infrastructuur van vrijwilligersorganisaties met hun brede scala aan activiteiten is belangrijk voor de leefbaarheid in de dorpen van Zundert. Daarom wil de gemeente Zundert het werk van deze vrijwilligers waar mogelijk faciliteren. Daarbij ligt ook een relatie met het accent dat de gemeente wil leggen bij de bevordering van zelfwerkzaamheid en burgerparticipatie, bijvoorbeeld in de vorm van het stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk, mantelzorg, dorpsraden, etc. . Onder ondersteuning van vrijwilligersorganisaties kan het volgende worden verstaan:

- informatie en advies (o.a. via de gemeentelijke website);
- aanvullende verzekering tegen ongevallen en aansprakelijkheid;
- deskundigheidsbevordering.

Een specifieke vorm van ondersteuning, die bijdraagt aan het ondersteunen van meer zelfwerkzaamheid en het aanboren van andere (financiële) bronnen is het plaatsen van een digitaal subsidieloket op de gemeentelijke website. Verschillende gemeenten maken hiervan gebruik. Wij willen een dergelijk loket in de loop van 2011 openen.

4.1.3 Activiteiten gericht op inwoners van Zundert

Om voor subsidie in aanmerking te komen moeten de gesubsidieerde activiteiten gericht zijn op inwoners van de gemeente Zundert. Hiervan is sprake als ten minste 80% van de deelnemers aan de activiteiten woonachtig is in onze gemeente. Bij een lager percentage kan alleen in bijzondere gevallen, een en ander ter beoordeling van het college, toch subsidie worden verstrekt. Dat kan bijvoorbeeld in die gevallen dat een bepaalde activiteit alleen in breder verband kan worden aangeboden in relatie tot de aard en omvang van de doelgroep. Uitgangspunt is daarbij steeds dat het tekort op een dergelijke activiteit niet mag stijgen als gevolg van de deelname door mensen van buiten onze gemeente.

4.1.4 Accent op kwetsbare doelgroepen

Het subsidiebeleid is gericht op de thema's zoals die in 4.3 zijn uitgewerkt. Daarbij wordt bij de subsidieverstrekking een extra accent gelegd op activiteiten voor mensen in een kwetsbare of risicodragende situatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ouderen die belemmeringen ervaren bij het zelfstandig functioneren, burgers met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking of burgers die vanwege persoonlijke omstandigheden de afstand tot (financieel) zelfstandige deelname aan de samenleving dreigen te verliezen. Deze burgers hebben vaker extra ondersteuning nodig om op een zo volwaardig mogelijke manier mee te kunnen doen aan de samenleving. Daarnaast gaat de gemeente meer dan voorheen uit van zelfwerkzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers. Mensen die zich niet in een kwetsbare situatie bevinden dan wel niet tot de genoemde doelgroepen behoren, kunnen overigens gebruik maken van de algemeen toegankelijke gesubsidieerde (en niet gesubsidieerde) activiteiten en accommodaties.

4.1.5 Meer eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid

De gemeente wil waar noodzakelijk voorzieningen ondersteunen en faciliteren, maar gaat daarbij meer dan voorheen uit van eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid. Eerst op zoek gaan naar andere mogelijkheden is daarbij het uitgangspunt. Subsidie kan pas aan de orde zijn als dat (financieel) noodzakelijk is. Dat betekent ook op basis van de krappe financiële kaders "nee" verkopen als er geen sprake is van noodzakelijke activiteiten die

---

bijdragen aan het behalen van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Ook zal de gemeente meer dan voorheen uitgaan van eigen bijdragen aan activiteiten, zo mogelijk kostendekkend.

4.1.6 Sober en doelmatig: samenwerking, andere financieringsbronnen en overhead

De gemeente wil sterk inzetten op meer doelmatig gebruik van subsidiemiddelen. Dat vertalen we in een aantal aspecten.

In de eerste plaats subsidieert de gemeente geen activiteiten waarbij eventueel ook andere mogelijkheden voor financiering in beeld zijn. Het kan daarbij gaan om voorliggende voorzieningen (denk aan mogelijkheden op grond van andere wetgeving, zoals de AWBZ of de eigen ziektekostenverzekering), maar ook om andere mogelijkheden voor subsidiering of fondsenwerving.

In de tweede plaats wil de gemeente meer dan voorheen uitgaan van mogelijkheden voor samenwerking. Het zoeken naar slimme combinaties is hierbij een uitgangspunt zoals dat ook in de Programmabegroting 2011 is opgenomen. Activiteiten die door organisaties worden uitgevoerd en die door de gemeente worden gesubsidieerd vertonen in een aantal gevallen een sterke relatie met elkaar en soms ook overlap. De gemeente kan in die gevallen bijvoorbeeld bepalen dat voor voorgenomen activiteiten een minimum aantal deelnemers is vereist om voor subsidie in aanmerking te komen. Dat kan betekenen dat activiteiten van verschillende organisaties moeten worden gecombineerd om voor subsidie in aanmerking te komen.

In het licht van een meer efficiënt subsidiebeleid is het daarom van belang dat organisaties samenwerken waar dat in deze gevallen van belang is. In die gevallen waar geen sprake is van noodzakelijke kern- of dorpsgerichte organisaties zou dat zelfs tot samengaan van organisaties kunnen leiden. De gemeente wil hier nadrukkelijk op sturen om zo overlap te voorkomen en om te voorkomen dat er teveel versnippering is in de uitvoering van beleid.

Tot slot willen we ook kijken naar de verhouding overhead versus uitvoeringskosten bij met name professionele organisaties. Meer dan voorheen zal de gemeente bij de subsidieverstrekking hierop toetsen. Als algemeen uitgangspunt daarbij geldt dat maximaal 20% van de toegerekende ureninzet aan een activiteit mag bestaan uit overhead¹.

---

¹ Tot overhead wordt in het algemeen gerekend: directie, management en secretariaat; personeel&organisatie; informatisering&automatisering; financiën en control; communicatie; juridische zaken; facilitaire zaken; Berenschot doet onderzoek naar overhead bij onder andere welzijnsorganisaties. In een publicatie uit 2008 ("Heeft iemand de overhead gezien") wordt een gemiddeld percentage van 16,1 % voor welzijnsorganisaties aangegeven.

4.1.7 Belangenbehartiging en opdrachten aan koepels

Belangenbehartiging is geen activiteit die qua doelstelling past in het gemeentelijke beleid, tenzij dit gericht is op het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen of participatie van specifieke doelgroepen. Overlap in de belangenbehartiging moet zoveel mogelijk worden voorkomen. De belangenbehartiging van bepaalde doelgroepen (ouderen, mensen met beperkingen) krijgt invulling via de Participatieraad Welzijn Zorg Zundert.

Afdrachten aan koepelorganisaties zijn niet subsidiabel.

4.1.8 Verminderen administratieve lasten

In het kader van het verminderen van de administratieve lasten worden subsidies tot € 5.000 bij de verlening meteen vastgesteld; deze subsidies vertegenwoordigen 80% van het aantal subsidies, maar slechts 4% van het totale subsidievolume; steekproefsgewijs zal een eenvoudige wijze van controle plaatsvinden.

Subsidies tot € 5.000 worden meerjarig beschikt, tenzij er in deze periode sprake is van beleidsaanpassingen die leiden tot wijziging van de subsidieverstrekking. Voorbehoud hierbij is goedkeuring door vaststelling van de Programmabegroting door de gemeenteraad. Voorwaarde daarbij is dat organisaties een meldingsplicht hebben bij wijzigingen die relevant (kunnen) zijn voor de subsidieverstrekking. Subsidiebedragen kunnen wijzigen als er sprake is van nieuwe subsidieaanvragen met activiteiten die ook bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

4.1.9 Meerdere subsidieplafonds

Bij de toepassing van het subsidiebeleid zullen meerdere subsidieplafonds worden gehanteerd. Deze zullen in eerste instantie worden gericht op de inhoudelijke thema's zoals we die binnen het subsidiebeleid onderscheiden (zie 4.3).

Omdat de gemeente beleidsmatig hecht aan het in stand houden en faciliteren van vrijwilligersorganisaties wordt hierbij een onderscheid worden gemaakt naar vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties.

Concrete uitgangspunten hierbij zijn:

- het totale subsidieplafond dat beschikbaar is voor activiteiten van (lokale) vrijwilligersorganisaties blijft in de periode 2012-2014 gehandhaafd op hetzelfde niveau;

- voor deze (lokale) vrijwilligersorganisaties zal er een extra accent gelegd worden op subsidieverlening voor participatie van kwetsbare doelgroepen;
- de bezuinigingstaakstelling voor 2012 en 2013² wordt toegepast op het totale subsidieplafond dat beschikbaar is voor professionele organisaties.

---

² Deze taakstelling bedraagt 50.000 euro in 2012, oplopend naar 150.000 euro in 2013

Hieronder hebben we de kaders voor de subsidieplafonds voor de komende jaren op basis van het huidige subsidievolume uitgewerkt.

beleidsthema	vrijwilligers				professioneel			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Participatie	18.000	0	+*	+*	594.000	-	-	-
Leefbaarheid	75.005	0	-*	-*	523.985	-	-	-
Cultuur	20.525	0	0	0	32.744	-	-	-
Ontplooiing	173.027	0	0	0	130.000	-	-	-
totaal	286.557	286.557	286.557	286.557	1.280.729	1.230.729	1.130.729	1.130.729

*door extra accent te leggen op kwetsbare doelgroepen zal er een verschuiving plaatsvinden in de subsidieplafonds van activiteiten gerelateerd aan het thema "leefbaarheid" naar "participatie"

4.1.10 Subsidiegrondslagen

We maken hier een onderscheid naar professionele en vrijwilligersorganisaties. Professionele organisaties zijn organisaties die één of meerdere medewerkers in dienst hebben.

Voor professionele organisaties die meer dan € 50.000 subsidie vragen/ontvangen geldt als uitgangspunt dat de gemeente subsidie gaat baseren op een op te stellen "programma van eisen". Op basis daarvan moet de organisatie in de aanvraag per activiteit aangeven wat de relatie is tussen het te bereiken maatschappelijk effect, de gemeentelijke beleidsdoelstellingen, de resultaten, de activiteiten en de kostprijzen.

Voor vrijwilligersorganisaties: uitgangspunt is een activiteitenplan met bijbehorende begroting. Daarbij moet de relatie duidelijk zijn met de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Subsidie vindt waar mogelijk plaats per activiteit en/of deelnemers per activiteit. Op basis van de subsidiegrondslagen zullen accenten worden gelegd. Algemeen uitgangspunt is dat er sprake moet zijn van eigen

bijdragen/inkomsten. Subsidie wordt dan verleend voor een bepaald percentage van de totale kosten van de subsidiabele activiteit. Voor activiteiten die worden georganiseerd voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen zal een hoger percentage gelden dan in andere gevallen. Datzelfde geldt ook voor activiteiten die op basis van samenwerking door meerdere organisaties worden georganiseerd.

4.2. Doelstellingen nieuw beleid

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot een aantal algemene doelstellingen voor de uitwerking van het nieuwe beleid. In hoofdlijnen gaat het om de volgende:

- We ondersteunen activiteiten die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen (doeltreffendheid)
- We zien leefbaarheid en participatie als centrale thema's. Daarnaast worden de ontplooiing van jongeren, en de culturele en toeristische aantrekkingskracht van onze gemeente als belangrijke thema's gezien
- We moeten goed zorgen voor ons vrijwilligerskader
- We ondersteunen (met subsidie), maar we gaan (meer dan voorheen) uit van zelfwerkzaamheid
- We houden het simpel als het simpel kan (doelmatigheid i.r.t. rechtmatigheid)

4.3 Beleidskader: maatschappelijke effecten en beleidsdoelstellingen

De gemeente wil met het nieuwe subsidiebeleid sturen op te bereiken effecten en doelstellingen. Op basis daarvan zullen activiteiten van verenigingen en organisaties worden beoordeeld. Voor het nieuwe subsidiebeleid gebruiken we een samenhangend beleidskader. Dat is gebaseerd op de hierboven geformuleerde ontwikkelingen, uitgangspunten en doelstellingen. Maar ook op basis van bestaande beleidsdocumenten, zoals inhoudelijke beleidsnota's en documenten zoals Programmabegroting en coalitieprogramma.

Voor het opstellen van het beleidskader gebruiken we de systematiek van de doelenboom. Daarmee worden te bereiken effecten, beleidsdoelstellingen, resultaten en activiteiten (producten/prestaties) met elkaar in samenhang gebracht. Voor de begripsbepaling is hieronder een nadere toelichting opgenomen.

Voorbeeld doelenboom	
Begrip	Omschrijving
Maatschappelijk effect	de beoogde veranderingen in de maatschappelijke omgeving dan wel bij de beoogde doelgroep, die de gemeente op langere termijn wil bereiken
Beleidsdoelstelling	beleidsvoornemen dat wordt beschreven op het niveau van concrete doelstellingen het beoogde indirecte gevolg van de activiteit is niet direct beïnvloedbaar door de instelling
Resultaat	het directe gevolg van de activiteit, de aanwijsbare verandering die een of meerdere producten/diensten teweeg brengt
Product/prestatie/activiteit	een afgebakende eenheid die de instelling levert, die gericht is op het bereiken van een vooraf bepaald resultaat

Uitgaande van de geformuleerde doelstellingen gaan we voor de komende jaren uit van het volgende beleidskader:

Participatie:		
Inwoners van de gemeente Zundert nemen deel aan de samenleving op basis van eigen mogelijkheden en zelfredzaamheid		
Maatschappelijk effect	Beleidsdoelstelling	Resultaat
Inwoners van de gemeente Zundert kunnen zo lang mogelijk zelfstandig functioneren (en wonen)	De deelname aan de samenleving van kwetsbare zelfstandige ouderen/mensen met een beperking wordt bevorderd	Mogelijkheden voor participatie en behoud van zelfredzaamheid voor kwetsbare zelfstandige ouderen/mensen met een beperking worden aangeboden
		Inwoners van de gemeente Zundert krijgen ondersteuning als ze niet zelf of met hulp van eigen netwerk of mantelzorg in staat zijn om zo zelfstandig mogelijk te functioneren
Inwoners van de gemeente Zundert nemen verantwoordelijkheid voor de eigen zorg- en ondersteuningsbehoefte en die van anderen.	De positie van vrijwilligers en mantelzorgers wordt versterkt	Mantelzorgers en vrijwilligers krijgen ondersteuning en begeleiding .
	Vraag en aanbod van mantelzorg en vrijwilligerswerk zijn in evenwicht	Er is sprake van actieve werving en bemiddeling tussen vraag en aanbod van mantelzorgers en vrijwilligers
Inwoners van de gemeente Zundert hebben een gezonde leefstijl	Het aantal inwoners van de gemeente Zundert met gezondheidsrisico's daalt	Inwoners van de gemeente Zundert met gezondheidsrisico's nemen deel aan preventieve programma's
		Inwoners van de gemeente Zundert nemen actief deel aan sport- en bewegingsactiviteiten die bijdragen aan gezondheidsbevordering
		Gebruik van alcohol, drugs en nicotine onder jongeren wordt ontmoedigd
Maatschappelijke uitval en sociaal isolement worden voorkomen	Dreigende uitval wordt voorkomen door preventie en vroegtijdige signalering	Vereenzaming en isolement bij ouderen wordt voorkomen
		Vereenzaming en sociaal isolement als gevolg van een beperkte kennis van de Nederlandse taal en cultuur wordt voorkomen
		Inwoners van de gemeente Zundert die dat nodig hebben krijgen ondersteuning bij het versterken van de regie over het eigen leven

Leefbaarheid:		
Betrokken burgers en sociale samenhang zorgen voor leefbaarheid in de kernen van de gemeente Zundert		
Maatschappelijk effect	Beleidsdoelstelling	Resultaat
Inwoners van de gemeente Zundert voelen zich thuis in hun gemeente, dorpskern en wijk	Inwoners van de gemeente Zundert kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van activiteiten op het gebied van sociaal-culturele activiteiten, cultuur en sport	Er is een divers aanbod van activiteiten op het gebied van sport en cultuur; eigen verantwoordelijkheid is daarbij uitgangspunt
	Inwoners van de gemeente Zundert kunnen in verschillende fasen van hun leven in de eigen dorpskern blijven wonen	Inwoners kunnen in de diverse kernen gebruik maken van een adequaat voorzieningenniveau Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning, informatie en advies.
Het leefbaar houden van kernen waarbij inwoners van de gemeente Zundert de verantwoordelijkheid nemen voor de eigen woonomgeving	Inwoners van de gemeente Zundert zijn actief en leveren een bijdrage aan de leefbaarheid en de sociale samenhang in hun eigen kern	Inwoners van de gemeente Zundert nemen initiatieven die de leefbaarheid en sociale samenhang versterken
Inwoners van de gemeente Zundert zijn betrokken bij het bestuur	Adviesraden en bewonersorganisaties vertegenwoordigen hun belangen o.b.v. impact en draagvlak t.b.v. het maken van bestuurlijke keuzes	De gemeente Zundert ontvangt adviezen over het uit te voeren beleid met betrekking tot gemeentebrede beleidsinhoudelijke thema's
		De gemeente Zundert ontvangt adviezen over het uit te voeren beleid met betrekking tot de leefbaarheid van de eigen woonomgeving

Ontplooiing Jongeren in de gemeente Zundert ontwikkelen en ontplooiën zich maximaal		
Maatschappelijk effect	Beleidsdoelstelling	Resultaat
Jongeren groeien op in een gezonde, pedagogische en sociaal stabiele omgeving	Kinderen van 0-4 jaar zijn in staat om zich binnen eigen mogelijkheden met behulp van onderwijs maximaal te ontplooiën	Kinderen van 0-4 jaar worden adequaat voorbereid op de instroom in het primair onderwijs
	Jongeren lopen geen ontwikkelingsachterstand op en vallen niet uit.	Ontwikkelingsproblemen bij kinderen van 0-4 jaar worden vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt.
		Ondersteuning en hulp worden geboden bij opvoeden en opgroeien
		Schoolverzuim wordt teruggedrongen
Jongeren ontwikkelen zich in sociaal, cultureel en sportief opzicht	Voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen	
	Leerlingen in het primair onderwijs nemen deel aan cultuureducatie	Elke basisschool neemt deel aan het programma cultuureducatie
	Jongeren zijn in staat om zich in sociaal, cultureel en sportief opzicht te ontwikkelen	Actieve deelname aan sociaal-culturele, culturele en sportieve activiteiten door jongeren Jongeren zijn zich bewust van het belang van cultuurbeleving en actieve sportdeelname

Cultuur: De gemeente Zundert heeft culturele en toeristische aantrekkingskracht		
Maatschappelijk effect	Beleidsdoelstelling	Resultaat
De culturele, landschappelijke en cultuur-historische parels van de gemeente Zundert zijn een stimulans voor toerisme en lokale economie	Bevorderen bekendheid toeristisch-recreatief aanbod van de gemeente Zundert	Projecten dragen merkbaar, voelbaar en zichtbaar bij aan de bekendheid van de gemeente Zundert
		Projecten dragen bij aan de verbetering van de toeristisch-recreatieve infrastructuur
	Samenwerking binnen de toeristisch-recreatieve sector	Projecten dragen bij aan een breed gedragen, duurzame versterking en verankering op het gebied van het toeristisch-recreatief aanbod
	Het in stand houden van het cultureel erfgoed	Benutting van landschappelijke kwaliteit
		In stand houden van het cultureel-historisch erfgoed

4.4 Meetbare beleidsdoelstellingen

Om beleidsdoelstellingen meetbaar te maken moeten ze SMART worden geformuleerd. Bijvoorbeeld de doelstelling “Jongeren lopen geen ontwikkelingsachterstand op en vallen niet uit” kan worden vertaald in de effectindicator “Vanaf 2014 heeft 95% van de jongeren in Zundert die 18 jaar worden een startkwalificatie”. Op dit moment zijn beleidsdoelstellingen (nog) niet in die termen geformuleerd. Ook ontbreekt in de meeste gevallen inzicht in de stand van zaken van dit moment; er is geen nulmeting. Om nog beter te sturen op het realiseren van bovenstaande beleidsdoelstellingen zullen deze in de komende periode SMART worden gemaakt. Daarvoor is het dus noodzakelijk dat eerst een nulmeting wordt gedaan en vervolgens de doelstellingen in SMART-termen worden geformuleerd. Dit vereist, zo is de ervaring bij andere gemeenten, een groeiproces.

5. Nieuwe Algemene Subsidieverordening

In de Algemene wet bestuursrecht staat dat subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een wettelijk voorschrift. Voor gemeenten betekent dit, dat subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een verordening van de raad (artikel 4:23, lid Awb).

Deze verordening moet de essentiële elementen van het proces van subsidieverstrekking bevatten, zoals een omschrijving of aanduiding van de te subsidiëren activiteiten en het moet een grondslag bevatten voor de verplichtingen die het bestuursorgaan aan de subsidieverlening kan verbinden. Een verordening is een algemeen verbindend voorschrift en heeft werking naar buiten toe. Voor de uitvoering van het subsidiebeleid wordt daarom een algemene subsidieverordening vastgesteld, die is gebaseerd op de uitgangspunten in deze nota.

Hieronder worden enkele aspecten van de verordening kort toegelicht.

Reikwijdte van de verordening

Een Algemene Subsidieverordening heeft over het algemeen een brede reikwijdte. In de praktijk zie je vaak dat met name subsidieverlening op het gebied van welzijn, zorg, sport, cultuur en onderwijs onder de verordening valt. Behalve deze beleidsterreinen gaat het in Zundert ook om recreatie en toerisme en monumentensubsidie.

Verminderen administratieve lasten voor kleine subsidies

Voor subsidies tot € 5.000 geldt een “licht” regiem. Deze subsidies worden in de regel direct vastgesteld. Wel kan een toets bij wijze van steekproef plaatsvinden, waarbij gecontroleerd wordt of voldaan is aan de voorwaarden voor subsidieverstrekking. Uit de analyse van de subsidieverstrekkings blijkt dat het hier gaat om veel dossiers, maar om relatief (ten opzichte van het totale subsidievolume) weinig financiële middelen. De risico's (rechtmatigheid) zijn dan ook beperkt. Zowel voor de subsidieaanvrager als voor de gemeente leidt dit tot een behoorlijke efficiencywinst.

SMART-aanvragen voor grotere subsidies

Voor subsidie boven € 5.000 geldt dat in de aanvraag scherp geformuleerd moet worden wat de te realiseren doelen, resultaten, prestaties en de kosten van de activiteit. Zoals eerder is aangegeven heeft 85% van het subsidievolume (totaal meer dan € 1,5 miljoen) betrekking op 7 subsidiedossiers. Juist voor die dossiers zal de sturing op gemeentelijke beleidsdoelstellingen bij aanvraag en verantwoording extra accent krijgen.

Subsidiesoorten

We maken in het nieuwe subsidiebeleid onderscheid in jaarlijkse subsidies en incidentele subsidies. Jaarlijkse subsidies zijn subsidies om activiteiten van structurele aard uit te voeren. Structureel van aard houdt in dat de subsidieontvanger voor drie of meer achtereenvolgende jaren subsidie ontvangt voor dezelfde voortdurende activiteiten.

Incidentele subsidies zijn subsidies om activiteiten van eenmalige, incidentele aard uit te voeren. Tot incidentele activiteiten behoren projecten. In bijlage 2 zijn nadere voorwaarden voor eenmalige subsidies uitgewerkt. Hiermee biedt het subsidiestelsel ook ruimte voor onvoorziene activiteiten en voor het belonen van extra prestaties. Jaarlijks wordt een deel van het subsidiebudget hiervoor gereserveerd.

Aanvraagformulier

In de verordening is – in tegenstelling tot de huidige werkwijze –opgenomen dat gebruik gemaakt zal worden van een aanvraagformulier. Het belangrijkste doel hiervan is te zorgen dat subsidieaanvragers direct en gericht een verbinding leggen tussen de gemeentelijke beleidsdoelstellingen en de activiteiten waarvoor men subsidie aanvraagt.

Reserves en voorzieningen

Aan gesubsidieerde instellingen worden eisen gesteld aan het vormen van reserves en voorzieningen. De algemene reserve/egaliseringsreserve is een reserve die wordt gevormd uit een eventueel exploitatieoverschot en is bedoeld om schommelingen in de toekomstige exploitatie op te vangen. Deze egaliseringsreserve wordt gemaximeerd op 10%.

Voor noodzakelijke toekomstige kosten mogen voorzieningen worden gevormd met toestemming van het college. Voorzieningen moeten op basis van een plan worden onderbouwd waarbij inzicht wordt gegeven in het doel, de noodzakelijke maximale hoogte, planmatige onderbouwing van opbouw en onttrekkingen uit de voorziening.

Overgangsbepalingen

Het nieuwe subsidiebeleid wordt gefaseerd ingevoerd. Omdat het beleid leidt tot nieuwe accenten en waarschijnlijk financiële gevolgen voor de individuele organisaties die structureel subsidie ontvangen is op grond van artikel 4:51 van de Algemene wet bestuursrecht zorgvuldige afbouw (redelijke termijn) vereist. De nieuwe aanvragen voor 2012 worden daarbij inhoudelijk wel getoetst op basis van het nieuwe beleid, maar in financiële zin zijn de berekeningsgrondslagen voor 2011 uitgangspunt. M.i.v. 2013 zullen de nieuwe berekeningsgrondslagen onverkort worden toegepast.

Toetsing van de aanvragen op basis van de ASV

Bij het beoordelen van de subsidieaanvraag wordt op alle bovengenoemde punten uitdrukkelijk getoetst.

Daarnaast worden aanvragen van organisaties die meerdere activiteiten ontplooiën in samenhang getoetst.

6. Invoering nieuw beleid

Het nieuwe subsidiebeleid wordt in de periode 2011-2014 ingevoerd. Daarbij wordt de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de subsidieverstrekking verbeterd. Het beleid krijgt een meer zakelijk karakter omdat meer gestuurd wordt op prestaties die moeten bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Voor de gesubsidieerde organisaties, maar ook voor de uitvoering door de gemeente zal de invoering ervan om gewenning vragen. Daarnaast zal in de komende periode het beleid verder uitgelijnd moeten worden (SMART maken doelstellingen, opstellen prestatieovereenkomsten, toetsen van prestaties aan het beleid, evaluatie).

Het nieuwe subsidiebeleid geldt voor aanvragen voor jaarlijkse subsidies vanaf het subsidiejaar 2012. Voor eenmalige subsidies geldt het nieuwe beleid met ingang van 1 oktober 2011. Dat betekent dat aanvragen voor en verlening van subsidie vanaf dat jaar zijn gebaseerd op het nieuwe beleid. Voor de realisatie van een aantal aanpassingen zijn soms meerdere jaren nodig. In feite is de periode 2012-2014 te beschouwen als overgangstermijn naar het volledig implementeren van het nieuwe subsidiebeleid. Uitgangspunt is dat de gemeente op grond van artikel 4:51 van de Awb de neerwaartse aanpassingen van subsidies tijdig aankondigt. Daarbij zal er ook sprake zijn van bezuinigingen op het subsidievolume in de komende jaren (oplopend van € 50.000 in 2012 tot € 150.000 in 2013).

In tijd gezien ziet de fasering van de invoering van het nieuwe subsidiebeleid er als volgt uit:

Jaar	Beleid	Uitvoering
2011	Vaststellen nota subsidiebeleid (beleidskader) en ASV	Aanvraagformulieren en aanvragen 2012 inhoudelijk geënt op nieuwe beleid, berekend op basis van berekeningsgrondslagen 2011
2012	Uitvoering nulmeting (gegevensverzameling), SMART maken beleidsdoelstellingen, ontwikkelen prestatieovereenkomsten, vaststelling berekeningsgrondslagen	Activiteiten o.b.v. nieuwe beleid; subsidiebedragen berekend op basis van berekeningsgrondslagen 2011 Aanvraagformulieren en aanvragen 2013 inhoudelijk geënt op nieuwe beleid én berekening op basis van nieuwe berekeningsgrondslagen 2012
2013	Beleid evalueren en eventueel bijstellen	Activiteiten o.b.v. nieuwe beleid, subsidiebedragen berekend op basis van nieuwe grondslagen Toepassen prestatieovereenkomsten
2014		Volledige toepassing nieuw beleid

BIJLAGE 1: UITWERKING BELEIDSREGELS

BELEIDSREGEL A

INWONERS VAN DE GEMEENTE ZUNDEERT NEMEN DEEL AAN DE SAMENLEVING OP BASIS VAN EIGEN MOGELIJKHEDEN EN ZELFREDZAAMHEID

A1 Maatschappelijk effect: Inwoners van de gemeente Zundert kunnen zo lang mogelijk zelfstandig functioneren (en wonen)	
Beleidsdoelstelling	De deelname aan de samenleving van kwetsbare zelfstandige ouderen/mensen met een beperking wordt bevorderd
Resultaten	Mogelijkheden voor participatie en behoud van zelfredzaamheid voor kwetsbare zelfstandige ouderen/mensen met een beperking worden aangeboden
	Inwoners van de gemeente Zundert krijgen ondersteuning als ze niet zelf of met hulp van eigen netwerk of mantelzorg in staat zijn om zo zelfstandig mogelijk te functioneren
Beleidsgebied	Ouderenbeleid Gehandicaptenbeleid Mantelzorg Vrijwilligersondersteuning
Activiteiten	Activiteiten kwetsbare ouderen Informatie en advies Praktische hulp Mogelijkheden voor ontmoeting Klussen- en boodschappendienst Huiskamerproject Projecten i.k.v. Wmo jaarplan
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, uitgebracht advies) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Stichting Welzijn Zundert Lokale verenigingen (w.o. ouderenverenigingen, vrouwenorganisaties, jongerenorganisaties, sport en cultuur)

A2 Maatschappelijke effect: Inwoners van de gemeente Zundert nemen verantwoordelijkheid voor de eigen zorg- en ondersteuningsbehoefte en die van anderen.	
Beleidsdoelstelling	1. De positie van vrijwilligers en mantelzorgers wordt versterkt 2. Vraag en aanbod van mantelzorg en vrijwilligerswerk zijn in evenwicht
Resultaten	1. Mantelzorgers en vrijwilligers krijgen adequate ondersteuning en begeleiding 2. Er is sprake van actieve werving en bemiddeling tussen vraag en aanbod

---

	van mantelzorgers en vrijwilligers
Beleidsgebied	Mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning
Activiteiten	Informatie en advies Praktische hulp en respijtzorg Ondersteuning Bemiddelingen vraag en aanbod Promotie vrijwilligerswerk Maatschappelijke stages
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, uitgebracht advies, geslaagde bemiddeling, afgeronde maatschappelijke stage) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Stichting Welzijn Zundert

A3 Maatschappelijk effect: Inwoners van de gemeente Zundert hebben een gezonde leefstijl	
Beleidsdoelstelling	Het aantal inwoners van de gemeente Zundert met gezondheidsrisico's daalt
Resultaten	Inwoners van de gemeente Zundert met gezondheidsrisico's nemen deel aan preventieve programma's
	Inwoners van de gemeente Zundert nemen actief deel aan sport- en bewegingsactiviteiten die bijdragen aan gezondheidsbevordering
	Gebruik van alcohol, drugs en nicotine onder jongeren wordt ontmoedigd
Beleidsgebied	Mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning
Activiteiten	Meer bewegen voor ouderen Sport als middel Zundert in beweging Preventie activiteiten Informatie en advies Gezondheidsvoorlichting
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, preventieprogramma) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Stichting Welzijn Zundert Ouderenverenigingen Sportverenigingen Organisaties voor jeugdgezondheidszorg

A4 Maatschappelijk effect: Maatschappelijke uitval en sociaal isolement worden voorkomen	
Beleidsdoelstelling	Dreigende uitval wordt voorkomen door preventie en vroegtijdige signalering
Resultaten	Vereenzaming en isolement bij ouderen wordt voorkomen
	Vereenzaming en sociaal isolement als gevolg van een beperkte kennis van de Nederlandse taal en cultuur wordt voorkomen
	Inwoners van de gemeente Zundert die dat nodig hebben krijgen ondersteuning bij het versterken van de regie over het eigen leven
Beleidsgebied	Maatschappelijke dienstverlening Participatiebegeleiding Anti-discriminatiebeleid
Activiteiten	Algemeen maatschappelijk werk Schoolmaatschappelijk werk Sociaal raadslidenwerk 7x4-uurs bereikbaarheidsdienst Schuldhulpverlening Regie-ondersteuning Opvang/begeleiding huiselijk geweld Volwasseneneducatie Meldpunt/opvang discriminatie
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, per inwoner in geval van meldpunt discriminatie, vast bedrag op basis van rijksbijdrage bij volwasseneneducatie) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma Aangegane arbeidsovereenkomsten (bij loonkostensubsidies)
Organisaties	Surplus Welzijn ROC Kellebeek College RADAR

BELEIDSREGEL B

BETROKKEN BURGERS EN SOCIALE SAMENHANG ZORGEN VOOR LEEFBAARHEID VAN DE KERNEN IN DE GEMEENTE ZUNDERT

B1 Maatschappelijk effect: Inwoners van de gemeente Zundert voelen zich thuis in hun gemeente, dorp en wijk	
Beleidsdoelstelling	1. Inwoners van de gemeente Zundert kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van activiteiten op het gebied van sociaal-culturele activiteiten, cultuur en sport 2. Inwoners van de gemeente Zundert kunnen in verschillende fasen van hun leven in de eigen dorpskern blijven wonen
Resultaten	Er is een divers aanbod van activiteiten op het gebied van sport en cultuur; eigen verantwoordelijkheid is daarbij uitgangspunt Inwoners kunnen in de diverse kernen gebruik maken van een toegankelijk voorzieningenniveau Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning, informatie en advies
Beleidsgebied	Sociaal-cultureel werk Gemeenschapshuizen Sport Cultuur Ouderenverenigingen Jongerenverenigingen
Activiteiten	Activiteitenaanbod sport- en cultuurorganisaties Verhuur ruimte gemeenschapshuizen Project blijvend huis in eigen huis
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst) Minimumdeelname per activiteit Eisen ten aanzien van bezettingsgraden accommodaties Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Verenigingen binnensport Verenigingen buitensport Bibliotheek Musea Zwembad Muziekverenigingen Culturele verenigingen Sociaal cultureel werk Gemeenschapshuizen Jongerenwerk

---

	Ouderenwerk Buurtverenigingen Scouting

B2 Maatschappelijk effect: Het instand houden van leefbare kernen waarbij inwoners van de gemeente Zundert de verantwoordelijkheid nemen voor de eigen woonomgeving	
Beleidsdoelstelling	Inwoners van de gemeente Zundert zijn actief en leveren een bijdrage aan de leefbaarheid en de sociale samenhang in hun eigen kern
Resultaten	Inwoners van de gemeente Zundert nemen initiatieven die de leefbaarheid en sociale samenhang versterken
Beleidsgebied	Sociaal-cultureel werk Gemeenschapshuizen Sport Cultuur Ouderenverenigingen Jongerenverenigingen
Activiteiten	Jongerenactiviteiten Sportactiviteiten
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Jongerenwerk Sportverenigingen Dorps- en wijkraden

B3 Maatschappelijk effect: Inwoners van de gemeente Zundert zijn betrokkenheid bij het bestuur	
Beleidsdoelstelling	Adviesraden en bewonersorganisaties vertegenwoordigen de belangen van de inwoners van de gemeente m.b.t.. impact en draagvlak t.b.v. het maken van bestuurlijke keuzes
Resultaten	De gemeente Zundert ontvangt adviezen over het uit te voeren beleid met betrekking tot gemeentebrede beleidsinhoudelijke thema's
	De gemeente Zundert ontvangt adviezen over het uit te voeren beleid met betrekking tot de leefbaarheid van de eigen woonomgeving
Beleidsgebied	Activiteiten dorps- en wijkraden: Gevraagd en ongevraagd advies Communicatie naar bewoners
Activiteiten	Adviezen Nieuwsbrieven Website Inwonersbijeenkomsten
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, uitgebracht advies), per inwoner (werkgebied) Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Dorps- en wijkraden Adviesraden

BELEIDSREGEL C**JONGEREN IN DE GEMEENTE ZUNDERT ONTWIKKELEN EN ONTPLOOIEN ZICH MAXIMAAL**

C1 Maatschappelijk effect: Jongeren groeien op in een gezonde, pedagogische en sociaal stabiele omgeving	
Beleidsdoelstelling	1. Kinderen van 0-4 jaar zijn in staat om zich binnen eigen mogelijkheden met behulp van onderwijs maximaal te ontplooiën 2. Jongeren lopen geen ontwikkelingsachterstand op en vallen niet uit
Resultaten	Kinderen van 0-4 jaar worden adequaat voorbereid voor de instroom naar het primair basisonderwijs
	Ontwikkelingsproblemen bij kinderen van 0-4 jaar worden vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt
	Ondersteuning en hulp worden geboden bij opvoeden en opgroeien
	Schoolverzuim is teruggedrongen
	Voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen
Beleidsgebied	Onderwijs Peuterspeelzaalwerk Onderwijsachterstandenbeleid
Activiteiten	• Aanbod peuterspeelzaalplaatsen op basis van dagdelen. • Activiteiten die de taalontwikkeling van peuters extra stimuleren. • Extra begeleiding voor zorgpeuters die niet in aanmerking komen voor een medisch kinderdagverblijf. • Activiteiten die behoren bij de overdracht naar het basisonderwijs. • Activiteiten die problemen bij kinderen tijdig signaleren en waar nodig leiden tot doorverwijzen. • Activiteiten die leerlingen in staat stellen binnen het reguliere onderwijs hun schoolcarrière te vervolgen
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, uitgebracht advies), Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Stichting Surplus Kinderopvang Schoolmaatschappelijk werk (Surplus) Onderwijsbegeleiding

C2 Maatschappelijk effect: Jongeren ontwikkelen zich in sociaal, cultureel en sportief opzicht	
Beleidsdoelstelling	1. Leerlingen in het primair onderwijs nemen deel aan cultuureducatie 2. Jongeren zijn in staat om zich in sociaal, cultureel en sportief opzicht ontwikkelen

Resultaten	Elke basisschool neemt deel aan het programma cultuureducatie
	Actieve deelname aan sociaal-culturele, culturele en sportieve activiteiten door jongeren
	Bewustzijn van jongeren van belang van cultuurbeleving en actieve sportdeelname
Beleidsgebied	Sport Cultuur Jeugd
Activiteiten	Sportactiviteiten Cultuuractiviteiten Cultuureducatie
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst), per lid, per deelnemer Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	Verenigingen binnensport Verenigingen buitensport Bibliotheek Musea Zwembad Muziekverenigingen Culturele verenigingen Sociaal cultureel werk Gemeenschapshuizen Jongerenwerk Ouderenwerk Buurtverenigingen Jeugdcarrousel Scouting Onderwijs

BELEIDSREGEL D

DE GEMEENTE ZUNDERT HEEFT CULTURELE EN TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT

D1 Maatschappelijk effect: De culturele, landschappelijke en cultuurhistorische parels van de gemeente Zundert zijn een stimulans voor toerisme en lokale economie	
Beleidsdoelstelling	1. Bevorderen bekendheid toeristisch-recreatief aanbod van de gemeente Zundert 2. Samenwerking binnen de toeristisch-recreatieve sector 3. Het in stand houden van historisch cultureel erfgoed
Resultaten	Projecten dragen merkbaar, voelbaar en zichtbaar bij aan de bekendheid van de gemeente Zundert
	Projecten dragen bij aan de verbetering van de toeristisch-recreatieve infrastructuur

	Projecten dragen bij aan een breed gedragen, duurzame versterking en verankering op het gebied van het toeristisch-recreatief aanbod
	Benutting van landschappelijke kwaliteit
	In stand houden van het cultureel-historisch erfgoed
Beleidsgebied	Nota Cultuur Toerisme en Recreatie Openbare ruimte
Activiteiten	Bloemencorso Van Gogh Organiseren evenementen Ontwikkeling van een project Promotieprojecten (thema Van Gogh, Bloemencorso, Treeport)
Subsidiegrondslag	Activiteitenplan met bijbehorende begroting Subsidie per activiteit (cursus, project, bijeenkomst, uitgebracht advies), Vernieuwend karakter Minimumdeelname per activiteit Maximaal subsidiebedrag opgenomen in subsidieprogramma
Organisaties	VVV Stichting bloemencorso Stichting van Gogh en Zundert Ondernemersverenigingen Georganiseerde initiatiefgroep